

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ**«Καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης
και εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας»****I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις**

Το νομοσχέδιο (εφεξής Νσχ) υπό τον τίτλο «Καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας», όπως διαμορφώθηκε από την Διαρκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, αποτελείται από 19 άρθρα.

Στο άρθρο 1 περιγράφεται ο σκοπός του Νσχ, που είναι η εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2011/93/ΕΕ σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2004/68/ΔΕΥ του Συμβουλίου.

Στο άρθρο 2 τροποποιείται το άρθρο 5 του ΠΚ σχετικά με τα τοπικά όρια ισχύος των ελληνικών ποινικών νόμων, ώστε αυτοί να εφαρμόζονται σε κάθε πράξη που τελείται μέσω διαδικτύου ή άλλου μέσου επικοινωνίας, ανεξαρτήτως του τόπου εγκατάστασής τους, εφόσον παρέχεται πρόσβαση στα συγκεκριμένα μέσα στο ελληνικό έδαφος.

Στο άρθρο 3 συμπληρώνεται το άρθρο 8 του ΠΚ, ώστε να περιλαμβάνει και τις πράξεις του βιασμού όπως και της κατάχρησης σε ασέλγεια σε βάρος ανηλίκου, της αποπλάνησης παιδιών, της κατάχρησης ανηλίκων σε ασέλγεια σε βαθμό κακουργήματος, των πορνογραφικών παραστάσεων ανηλίκων, της μαστροπείας σε βάρος ανηλίκου, για τις οποίες εφαρμόζονται οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι ακόμα και αν οι σχετικές πράξεις τελέστηκαν στην αλλοδαπή ανεξαρτήτως εθνικότητας του δράστη και του αξιοποίνου τους στον τόπο τέλεσης (αρχή της παγκόσμιας δικαιοσύνης).

Στο άρθρο 4 συμπληρώνεται το άρθρο 67 του ΠΚ, προβλέπεται δε ως παρεπόμενη ποινή η απαγόρευση άσκησης επαγγέλματος επί χρονικό διάστημα ενός μέχρι πέντε ετών, εφόσον περιλαμβάνει τακτικές επαφές με ανηλίκους.

Στο άρθρο 5 συμπληρώνεται η παρ. 6 του άρθρου 113 του ΠΚ, προστίθενται δε τα εγκλήματα των πορνογραφικών παραστάσεων ανηλίκων και της προσέλκυσης παιδιών για γενετήσιους λόγους, για τα οποία αναστέλλεται η προθεσμία της παραγραφής μέχρι την ενηλικίωση του θύματος, επί ένα χρόνο μετά για τα πλημμελήματα, και επί τρία έτη μετά για τα κακουργήματα.

Στο άρθρο 6 τα μέτρα επιείκειας των παρ. 3 και 4 του άρθρου 187B του ΠΚ επεκτείνονται και στα θύματα των εξής εγκλημάτων: της πορνογραφίας ανηλίκων, της προσέλκυσης παιδιών για γενετήσιους λόγους, των πορνογραφικών παραστάσεων ανηλίκων (εισάγεται δια του παρόντος Νσχ), της μαστροπείας.

Στο άρθρο 7 τροποποιείται το άρθρο 339 παρ. 4 του ΠΚ, διαφοροποιείται δε η ποινική μεταχείριση του δράστη αναλόγως προς το είδος της πράξης γενετήσιου χαρακτήρα στην οποία είναι μάρτυρας ο ανήλικος.

Στο άρθρο 8 τροποποιείται το άρθρο 348Α του ΠΚ (πορνογραφία ανηλίκων), μεταξύ δε άλλων, καθίσταται αξιόποινη η εν γνώσει πρόσβαση σε υλικό παιδικής πορνογραφίας μέσω της τεχνολογίας των πληροφοριών και επικοινωνιών.

Στο άρθρο 9 τροποποιείται το άρθρο 348B του ΠΚ (προσέλκυση παιδιών για γενετήσιους λόγους).

Στο άρθρο 10 εισάγεται νέο άρθρο ως 348Γ στον ΠΚ υπό τον τίτλο «Πορνογραφικές παραστάσεις ανηλίκων», το οποίο τιμωρεί όποιον εξωθεί ή παρασύρει ανήλικο σε πορνογραφικές παραστάσεις όπως και τη διοργάνωσή τους ή την παρακολούθησή τους έναντι αντιτίμου.

Στο άρθρο 11 αντικαθίσταται το άρθρο τέταρτο του ν. 3625/2007, ρυθμίζονται δε οι διοικητικές κυρώσεις σε βάρος νομικών προσώπων, όταν εγκλήματα σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης παιδιών και παιδικής πορνογραφίας έχουν τελεσθεί μέσω νομικών προσώπων ή προς όφελός τους ή για λογαριασμό τους.

Στο άρθρο 12 τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 59 του ΚΠΔ, προβλέπεται δε η αναστολή ποινικής δίωξης και για τα θύματα των εγκλημάτων της προσέλκυσης παιδιών για γενετήσιους λόγους και των πορνογραφικών παραστάσεων ανηλίκων.

Στο άρθρο 13 τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 226Α του ΚΠΔ, ώστε και οι ανήλικοι θύματα των εγκλημάτων της προσέλκυσης παιδιών για γενετήσιους λόγους και των πορνογραφικών παραστάσεων ανηλίκων να καταλαμβάν-

νονται από τις ειδικές ρυθμίσεις για την εξέταση των ανήλικων θυμάτων.

Στο άρθρο 14 τροποποιείται το άρθρο 253Α του ΚΠΔ, επεκτείνεται δε η δυνατότητα διενέργειας ειδικών ανακριτικών πράξεων και στα εγκλήματα του βιασμού ανηλίκων, της κατάχρησης σε ασέλγεια σε βάρος ανηλίκου, της αποπλάνησης παιδιών, της κατάχρησης ανηλίκων σε ασέλγεια, της πορνογραφίας ανηλίκων, της προσέλευσης παιδιών για γενετήσιους λόγους, των πορνογραφικών παραστάσεων ανηλίκων, της σωματεμπορίας και της ασέλγειας ανηλίκου έναντι αμοιβής.

Στο άρθρο 15 τροποποιείται το άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 2225/1994, ώστε η άρση απορρήτου επικοινωνίας να είναι δυνατή και για τα εγκλήματα της σεξουαλικής κακοποίησης και της εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας.

Στο άρθρο 16 τροποποιούνται τα άρθρα 12 και 13 του ν. 3064/2002, ώστε τα μέτρα προστασίας των θυμάτων να εφαρμόζονται και στα θύματα βιασμού ανηλίκων, αποπλάνησης παιδιών, κατάχρησης ανηλίκων σε ασέλγεια, προσέλευσης παιδιών για γενετήσιους λόγους, πορνογραφικών παραστάσεων ανηλίκων.

Στο άρθρο 17 τροποποιείται ο ν. 3811/2009, ώστε και τα θύματα βιασμού ανηλίκων, αποπλάνησης παιδιών, κατάχρησης ανηλίκων σε ασέλγεια, πορνογραφίας ανηλίκων, προσέλευσης παιδιών για γενετήσιους λόγους, πορνογραφικών παραστάσεων ανηλίκων, μαστροπείας σε βάρος ανηλίκου, σωματεμπορίας και ασέλγειας ανηλίκου έναντι αμοιβής να δικαιούνται αποζημίωσης.

Στο άρθρο 18 προβλέπεται η δυνατότητα του αρμόδιου εισαγγελέα να διατάσσει μέτρα κατά των ιστοσελίδων που περιέχουν ή διαδίδουν παιδική πορνογραφία, όπως η κατάργηση της ιστοσελίδας, η προσωρινή απενεργοποίηση του ονόματος χώρου, η φραγή πρόσβασης σε ιστοσελίδα.

Στο άρθρο 19 ορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί των άρθρων 2 και 3

Στο άρθρο 2 του προτεινόμενου Νοσχ τροποποιείται το άρθρο 5 ΠΚ, ορίζεται δε ότι, όταν οποιαδήποτε αξιόποινη πράξη τελείται μέσω διαδικτύου ή άλλου μέσου επικοινωνίας, τόπος τέλεσης θεωρείται και η Ελλάδα, εφόσον στο ελληνικό έδαφος παρέχεται πρόσβαση στα συγκεκριμένα μέσα, ανεξαρτήτως του τόπου εγκατάστασής τους. Η προτεινόμενη διάταξη επιτάσσει την εφαρμογή των ελληνικών ποινικών νόμων σε όλα τα εγκλήματα που τελούνται σε όλο τον κόσμο μέσω διαδικτύου, υπό την προϋπόθεση ότι παρέχεται πρόσβαση στα μέσα επικοινωνίας στην Ελλάδα. Σημειωτέον ότι η Οδηγία 2011/93/ΕΕ η οποία ενσωματώνεται στην ελληνική έννομη τάξη με

το παρόν Νσχ, στο άρθρο 17 παρ. 3 αναφέρεται μόνο στα εγκλήματα της σεξουαλικής κακοποίησης (άρθρο 3 της Οδηγίας), της παιδικής πορνογραφίας (άρθρο 5της Οδηγίας) και της άγρας παιδιών για σεξουαλικούς σκοπούς (άρθρο 6 της Οδηγίας). Εξ άλλου, ούτε η Οδηγία 2013/40/ΕΕ για τις επιθέσεις κατά συστημάτων πληροφοριών περιέχει ρύθμιση αντίστοιχη με την προτεινόμενη για όλα τα εγκλήματα. Εν προκειμένω δημιουργείται προβληματισμός για το εάν υπάρχει οποιοδήποτε στοιχείο σύνδεσης της ημεδαπής έννομης τάξης με πράξεις που τελούνται στην αλλοδαπή μέσω διαδικτύου, το οποίο να δικαιολογεί την εφαρμογή σε αυτές των ελληνικών ποινικών νόμων. Άλλωστε, η σχετική διάταξη της Οδηγίας (άρθρο 17 παρ. 3) ενσωματώνεται στην ελληνική έννομη τάξη διά της ρύθμισης του άρθρου 8 περ. η΄ του ΠΚ (αρχή της παγκόσμιας δικαιοσύνης) που προτείνεται στο άρθρο 3 του παρόντος Νσχ, η οποία, ενδεχομένως, θα μπορούσε να συμπληρωθεί, ώστε να περιλάβει και το άρθρο 348B του ΠΚ (προσέλκυση παιδιών για γενετήσιους λόγους).

2. Επί του άρθρου 7

Στο άρθρο 7 του προτεινόμενου Νσχ τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 339 του ΠΚ, τιμωρείται δε με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους όποιος εξωθεί ή παρασύρει ανήλικο να γίνει μάρτυρας συνουσίας ή άλλης γενετήσιας πράξης, ακόμα και αν ο ανήλικος δεν συμμετέχει σε αυτές, ενώ η απειλούμενη ποινή είναι φυλάκιση τουλάχιστον δυο ετών όταν ο ανήλικος γίνεται μάρτυρας γενετήσιας κακοποίησης. Εν προκειμένω παρατηρείται ότι συνιστά αξιολογική αντινομία το να μην τιμωρείται η ασελγής πράξη με ανήλικο άνω των 15 ετών, ενώ προτείνεται δια του παρόντος η τιμώρηση της εξώθησης ανηλίκου άνω των 15 ετών να γίνει μάρτυρας συνουσίας ή άλλης γενετήσιας πράξης. Περαιτέρω, θα ήταν ενδεχομένως νομοτεχνικώς ορθότερο να διαγραφεί η φράση «ακόμα και αν ο ανήλικος δεν συμμετέχει σε αυτές», εφόσον όποιος είναι μάρτυρας, εξ ορισμού δεν συμμετέχει σε αυτές (βλ. Ν. Παρασκευόπουλο/Ε. Φυτράκη, Αξιόποινες σεξουαλικές πράξεις σελ. 239 υποσ. 118). Επιπλέον, επειδή ο όρος «γενετήσια κακοποίηση» δεν απαντά στον ΠΚ, θα ήταν σκόπιμο η φράση «γενετήσια κακοποίηση» να αντικατασταθεί από αναφορά στις αξιόποινες πράξεις που περιλαμβάνονται στην έννοια αυτή.

3. Επί του άρθρου 8

α) Στο άρθρο 8 του προτεινόμενου Νσχ τροποποιείται, μεταξύ άλλων, και η παρ. 3 του άρθρου 348Α του ΠΚ, προστίθεται δε στον ορισμό του υλικού παιδικής πορνογραφίας η φράση «των γεννητικών οργάνων του ανηλίκου». Συνεπώς, υλικό παιδικής πορνογραφίας συνιστά η αναπαράσταση ή η πραγ-

ματική ή εικονική αποτύπωση, σε ηλεκτρονικό ή άλλο υλικό φορέα, των γεννητικών οργάνων του ανηλίκου σε κάθε περίπτωση, ή του σώματος εν γένει του ανηλίκου μόνο αν γίνεται κατά τρόπο που προδήλως προκαλεί γενετήσια διέγερση.

θ) Στην προτεινόμενη παρ. 4 του άρθρου 348Α του ΠΚ περ. β θα ήταν νομοτεχνικώς ορθότερο, η φράση «απειλή χρήσης βίας ανηλίκου» να αντικατασταθεί από τη φράση «απειλή χρήσης βίας κατά ανηλίκου».

γ) Περαιτέρω, προστίθεται παρ. 5 στο άρθρο 348Α του ΠΚ, κατ' εφαρμογή της οποίας τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους όποιος εν γνώσει αποκτά πρόσβαση σε υλικό παιδικής πορνογραφίας μέσω της τεχνολογίας των πληροφοριών και επικοινωνιών. Εν προκειμένω, η εν γνώσει απόκτηση της πρόσβασης περιλαμβάνει τουλάχιστον τη θέαση του υλικού, εφόσον, διαφορετικώς, δεν δημιουργείται, πρακτικώς, επαφή με το πορνογραφικό υλικό (Μ. Καιάφα-Γκμπάντι, Διαδικτυακές προσβολές της ανηλικότητας, ΠοινΧρον ΞΒ', σελ. 169).

Αθήνα, 27 Μαΐου 2014

Η εισηγήτρια
Αθανασία Διονυσοπούλου
Λέκτωρ της Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών
Επιστημονική Συνεργάτις

Ο Προϊστάμενος του Α' Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αν. Καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Ο Προϊστάμενος της Β' Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

